

## **SZAKMAI BESZÁMOLÓ**

*a Magyar Környezetvédelmi és Vízügyi Múzeum szakkönyvtári állományának  
az NKA támogatásával megvalósult gyarapításáról*

*Pályázati azonosító: 3510/00487*

A Magyar Környezetvédelmi és Vízügyi Múzeum könyvtári gyűjteményének alapítása egybeesik a múzeum alapításával; 1973-ban az Országos Vízügyi Hivatal alapította Magyar Vízügyi Múzeum néven. A könyvtár állománya régebbi gyűjteményrészekkel is gazdagodott az idők folyamán: a VITUKI, a Budapesti Műszaki Egyetem „vizes” tanszékeinek könyvtárából kerültek a Múzeumba az adott intézmények számára már elavultnak számító, de a Múzeum gyűjtőköre szempontjából hasznos és értékes könyvek, folyóiratok. Legutóbb a Környezetvédelmi és Vízügyi Szakkönyvtár muzeális könyvgyűjteménye került a múzeum könyvtárához. Az 1970-es, 1980-as években még antikváriumi vásárlások révén és hagyatékokból is számos ritkaság került a gyűjteménybe. A gyűjtemény törzsanyaga az 1880-1940 között megjelent könyvekből áll.

Az idén 40 éves intézmény könyvtára nem nyilvános szakkönyvtárként elsősorban a múzeumban és a Vízügyi Levéltárban dolgozó szakembereket, valamint az Országos Vízügyi Főigazgatóság, a 12 területi Vízügyi Igazgatóság és a Nemzeti Környezetügyi Intézet munkatársait szolgálja ki. Előzetes bejelentkezéssel, munkanapon külsősök is kutathatnak a könyvtárban – főként egyetemi, főiskolai szakdolgozathoz nyújtunk segítséget.

A múzeum alapítását követő évtizedek intenzív állomány-gyarapítása után az 1990-es évektől egyre kevesebb volt a lehetőség a könyvvásárlásra. A többszöri fenntartó-váltás nehézkessé tette az ügyintézkést, az éves gyűjtemény-gyarapítási keret megszűnt. Alkalmanként, engedéllyel tudtunk csak vásárolni, kezdetben átlagosan évi 50-60 ezer forintot, de az utóbbi két évben erre sincs lehetőség, csupán pályázati forrásból költhetünk a könyvtári gyűjteményre. A gyarapítás hagyatékok, adományozás és cserekiadványok formájában valósul meg. Ezért is jelentett komoly segítséget a Nemzeti Kulturális Alap pályázati támogatása, mely lehetővé tette az elmúlt 4-5 évben megjelent, a könyvtári koncepcióhoz tartalmában illeszkedő kötetek beszerzését.

Az intézmény fejlesztési koncepciójához illeszkedve a szakkönyvtár-gyarapítási koncepcióban négy irányt jelöltünk ki, amerre a múzeum könyvgyűjteménye fejleszthető, illetve fejlesztendő. A pályázat keretében – a szakkönyvtár-gyarapítási koncepcióban megjelölt négy irányt figyelembe véve – az alábbi kötetek kerültek megvásárlására:

**a) A hazai vízügy és vízgazdálkodás történetével, illetve társadalom- és technikatörténettel kapcsolatos kiadványok**

Társadalomtudomány

Flórián Mária, Paládi-Kovács Attila (szerk.): *Magyar Néprajz I. 2.*, Akadémiai Kiadó, 2009.

Flórián Mária, Paládi-Kovács Attila (szerk.): *Magyar Néprajz I. 1.*, Akadémiai Kiadó, 2012.

Vízügytörténet, vízgazdálkodás

Tóth, Gyukics, Trager, Reich: *A Duna hídjai. A Fekete-erdőtől a Fekete-tengerig*, Yuki Stúdió, 2010

**b) Környezetvédelmi, ökológiai témájú kiadványok**

Láng István, Jolánkai Márton, Csete László: *A globális klímaváltozás – hazai hatások és válaszok. A VAHAVA jelentés*, Szaktudás Kiadóház, 2007

Kertész Ádám: *A globális klímaváltozás természetföldrajza*, Holnap Kiadó, 2001

Pásztor Erzsébet, Oborny Beáta: *Ökológia*, Nemzeti Tankönyvkiadó, 2007

Takács-Sánta András: *Éghajlatváltozás a világban és Magyarországon*, Alinea Kiadó, 2005

*Hétköznapi kalauz. Mindennapi környezetvédelem*, Föld Napja Alapítvány, 2010.

*A világ helyzete 2010 – A kultúra átalakítása. Fogyasztástól fenntarthatóságig*, Föld Napja Alapítvány, 2010

*A világ helyzete 2011 – Földünk élelmezése*, Föld Napja Alapítvány, 2011

*A világ helyzete 2012*, Föld Napja Alapítvány, 2012

Jakab György, Varga Attila: *A fenntarthatóság pedagógiája*, L'Harmattan Kiadó, 2007

Lányi András, Farkas Gabriella (szerk.): *Miért fenntarthatatlan, ami fenntartható?*, L'Harmattan Kiadó, 2010

Vida Gábor, *Helyünk a bioszférában*, Typotex Kiadó, 2008

dr. Thyll Szilárd: *Környezettani kisszótár*, Mezőgazda Kiadó, 2005

**c) Muzeológiai, múzeumelméleti, szakmódszertani és múzeumpedagógiai kiadványok**

Frazon Zsófia: *Múzeum és kiállítás. Az újrarájzolás terei*, Gondolat Kiadó, 2011

Foghtúy Krisztina, Szepesházyiné Kurimay Ágnes (szerk.): *Múzeumpedagógiai tanulmányok III.*, Gondolat Kiadó, 2009

Koltai Zsuzsa: *A múzeumi kultúráközvetítés változó világa* (Iskolakultúra könyvek), Gondolat Kiadó, 2011

Kárpáti Andrea, Vásárhelyi Tamás (szerk.): *Múzeumi tanulás*, Typotex Kiadó, 2011

Wells, Butler, Koke: *Interpretive Planning for Museums*, 2013.

*Rethinking Learning: Museums and Young People*, Museum Etc., én.

Julian Vayne: *Wonderful Things: Learning with Museum Objects*, Museum Etc.,

**d) Környezeti neveléssel kapcsolatos elméleti és gyakorlati-módszertani kiadványok**

*Az élet szigete*, Magyar Környezeti Nevelési Egyesület (MKNE), én.

Bagári Kinga (szerk.): *Kíméletes kémia*, MKNE, én.

Schmidt Emese: *Gyertek velem madarászni!*, MKNE, én.

*Fogyasztó kúra*, Magosfa Alapítvány, én.

Nyiratiné Németh Ibolya, *Módszertani kézikönyv nemcsak környezeti nevelőknek*, MKNE, én.

Adorján Rita, *Magonc. Természetismereti játékok az erdőben*

Műhelyszervezési kézikönyv-sorozat, MKNE

*A környezeti nevelés fogalma*

*Környezeti nevelés a tantervekben*

*Környezeti nevelés a tanórán*

*Környezeti nevelés a városban*

*A helyi közösség erőforrásai*

*Környezeti nevelési segédletek értékelése*

*Számítógép a környezeti nevelésben, multimédia és hálózati tanulás*

*Hatékony műhelyek tervezése*

Pintér Tibor: *Környezeti nevelés a bemutatóhelyeken* (Réce Füzetek 6. kötet), én.

*Múzeum az iskolában*, MKNE, én.

Schróth Ágnes: *Környezeti nevelés a középiskolában*, Trefort Kiadó

Az eredeti tervben szereplő kiadványok egy részét – főként vízügytörténeti és környezetvédelmi szakmai kiadványok – nem sikerült megvásárolni, de így bővíteni tudtuk a múzeumelméleti, muzeológiai és múzeumpedagógiai tárgyú kötetek körét, amelyek eddig alulreprezentáltak voltak a könyvtárban. Ezek nemcsak a napi kiállítástervezési és közönségkapcsolati munka során, hanem hosszabb távon a vízügyi emlékhelyek kiállításainak tervezése, megvalósítása és működtetése kapcsán, illetve múzeumunk állandó kiállításának újragondolásánál is kiválóan hasznosíthatók lesznek.

A könyvtári állomány gyarapításának támogatását ezúton is köszönjük a Nemzeti Kulturális Alap Közgyűjtemények Kollégiumának.

Esztergom, 2013. október 17.

Bárd Edit

pr és marketing munkatárs